

Norwegian Network for
Research on Ukraine

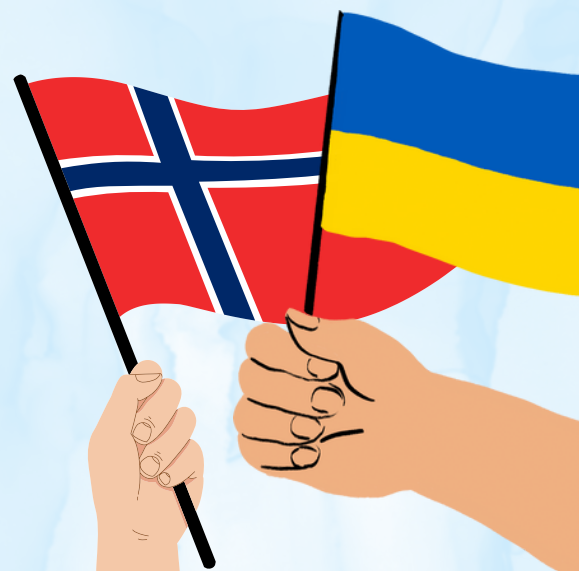
UKRAINETT

Інформаційний бюлетень

Випуск 2

ЖОВТЕНЬ -
ЛИСТОПАД 2024

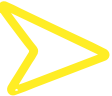

ПРО ПРОЄКТ

UKRAINETT+ - це трирічний мережевий проєкт, що фінансується Дослідницькою радою Норвегії на період 2024-2026 років. Проєкт присвячений зміцненню науково-дослідницької співпраці між Норвегією та Україною та поширенню науково обґрунтованих знань про Україну серед зацікавлених сторін та широкої громадськості. UKRAINETT+ продовжує та розширює сферу діяльності UKRAINETT - вже створеної міждисциплінарної норвезької дослідницької мережі з вивчення України - шляхом заснування партнерської мережі в Україні. Українські дослідницькі установи, які раніше співпрацювали або співпрацюють з норвезькими установами, запрошуюються приєднатися до української партнерської мережі.

Станом на сьогоднішній день 16 українських установ беруть участь в українській партнерській мережі. В умовах війни, що триває в Україні, українська держава та суспільство зіткнулися з величезними викликами. У цій ситуації UKRAINETT+ має на меті сприяти формуванню поінформованого суспільства в Україні та за її межами, а також відбудові України на основі знань під час і після війни.

ЦІЛІ ПРОЄКТУ

- Зміцнити український академічний та дослідницький сектори, що дозволить їм відігравати життєво важливу роль у відновленні України.
- Поширити науково-обґрунтовані знання про українське суспільство, політику та культуру серед норвезьких політиків, представників державного управління, бізнесу та громадянського суспільства, які працюють в Україні, а також серед ЗМІ та широкої громадськості.
- Сприяти співпраці між норвезькими та українськими освітніми та дослідницькими установами, наприклад, шляхом залучення фінансування проєктів від національних та міжнародних фінансових установ.
- Поширити результати норвезьких досліджень про Україну, що мають відношення до політики, серед ключових зацікавлених сторін в Україні.
- Надати можливість українським дослідникам у Норвегії, які вимушені були виїхати з України, долучитися до академічного нетворкінгу з норвезькими колегами.

КООРДИНАТОРИ МЕРЕЖІ ВІД УКРАЇНИ:

Олена Мурадян, деканка соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Владислав Балійчук, директор дослідницької компанії «Оперативна соціологія».

ЧЛЕНИ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ МЕРЕЖІ

1. Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння (м.Київ);
2. Центр міської історії (м.Львів);
3. Карпатський інститут аналітики "FrankoLytics" (м.Івано-Франківськ);
4. Львівський національний університет імені Івана Франка (м.Львів);
5. Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна (м.Харків)
6. Маріупольський державний університет;
7. Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м.Київ);
8. Український Католицький Університет (м.Львів);
9. Ужгородський національний університет (м.Ужгород);
10. Центр дослідження Росії (м.Київ);
11. Західноукраїнський національний університет (м.Тернопіль);
12. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (м.Чернівці);
13. Національний університет оборони України (м.Київ);
14. Київський університет імені Бориса Грінченка (м.Київ);
15. Київський міжнародний інститут соціології (м.Київ);
16. Дослідницька компанія "Оперативна соціологія" (м.Дніпро).

Проекти, які реалізуються партнерами мережі

Аспекти фінансової автономії європейських університетів

У межах Модулю Жана Моне програми Еразмус+ «Університетська автономія у розвитку демократичних цінностей у вищій освіті: досвід країн-членів ЄС для України» (2022-2025) працює Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Мета проекту полягає у забезпеченні підготовки майбутніх аспірантів з питань впровадження університетської автономії в Україні на основі досвіду ЄС.

Дослідження збору, збереження, аналізу та оприлюднення українських свідчень про війну 2022 року

Проект Центру міської історії «Дослідження збору, збереження, аналізу та оприлюднення українських свідчень про війну 2022 року» (U-CORE), що фінансується NCN та FNR. U-CORE має на меті створити цифрове середовище для транснаціональної бази даних свідчень про війну та сприяти формуванню різноманітної культури пам'яті в Україні. За допомогою досліджень соціологи та історики аналізують досвід людей у сфері колективної пам'яті та усної історії.

SMART-PL

Проект Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Erasmus + KA2 CBHE «Персоналізована модель навчання на основі віртуального навчального середовища інтелектуального викладання «Навчання без обмежень»(SMART-PL)». Модель персоналізованого навчання "Навчання без обмежень" спрямована на створення інноваційного та інклюзивного освітнього середовища, яке враховує індивідуальні потреби кожного учня. Її основою є віртуальне навчальне середовище інтелектуального тьюторства, що забезпечує доступ до якісної освіти незалежно від віку, особистості, соціально-економічного статусу чи освітніх потреб студентів, а також їхньої здатності бути присутніми в аудиторії.

Проекти, які реалізуються партнерами мережі

Дослідницька та освітня мережа з питань викликів зовнішній політиці ЄС/ ValEUs

Мережа ValEUs, до реалізації якої залучений Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, планує проводити спільні міждисциплінарні дослідницькі проекти, залучати навчальні формати та сприяти колегіальному обміну досвідом через конференції, літні школи та масштабний онлайн-курс.

Мережа «ValEUs» має на меті надати реалістичний звіт про зовнішню політику ЄС, розробити альтернативні програми політики та визначити контрстратегії для майбутніх суперечок. Проект прагне переосмислити роль університетів як глобально відповідальних, соціально інвестованих і демократичних гравців.

Homing: Returns of People, Places and Archive project in cooperation with the Goethe-Institut in Ukraine

Проект Центру міської історії "Homing: Returns of People, Places and Archive project in cooperation with the Goethe-Institut in Ukraine" спирається на численні досвіди, спричинені Другою світовою війною, і звертається до тем дому, переміщення та повернення через критичні архівні дослідження, цифрове архівування та публічну історію. Проект складається з двох частин: цифрового архівування та публічної історії. Разом із дослідниками з різних дисциплін ми досліджуємо роль архіву як місця повернення та архівування як практики. Архівна складова проекту фокусується на траєкторіях п'яти колекцій та долях їхніх творців.

Події, які відбулися

9-та Міжнародна наукова конференція «Політичні партії та вибори: Українські та світові практики»

16 листопада 2024 року відбулася 9-та Міжнародна наукова конференція «Політичні партії та вибори: Українські та світові практики» (пам'яті Юрія Шведа). До заходу долучився Київський столичний університет імені Б. Грінченка. Тема щорічної конференції «Партійно-виборчі процеси та політико-інституційні відносини в умовах російсько-української війни та глобальної кризи розвитку: український, європейський та світовий виміри».

Sources From Ukraine: (Re)structuring Place, Memory, and Nature

Центр міської історії у партнерстві з Центром російських та євразійських студій ім. Девіса Гарвардського університету організовує серію онлайн-семінарів з викладачами американських середніх шкіл для розробки навчального проекту «Про Україну» на основі матеріалів освітньої платформи Центру REESOURCES. Одноденний воркшоп був присвячений темі складних екологічних та соціальних наслідків війни крізь призму сучасної України: руйнування, екологічні наслідки та необхідність реконструкції для відродження постраждалої природи тощо.

Події, які відбулися

Харківські соціологічні читання 2024

21-22 листопада 2024 року відбулася міжнародна науково-практична конференція "Харківські соціологічні читання 2024", організаторами якої є соціологічний факультет Каразінського університету, Інститут соціології НАН України, Соціологічна асоціація України. Конференція об'єднує вчених і дослідників для аналізу ключових тем: роль соціології в експоненційному суспільстві, простори існування сучасного світу від реального до віртуального, мілітарна культура українського суспільства, виклики і перспективи освіти, місцеві громади та їхній соціальний капітал, гендеровані практики та дискурси, а також забезпечення життєдіяльності міст і сімей у кризових умовах.

Підсумкова конференція проекту ECIU4Ukraine vol. 2

Проект ECIU4Ukraine, який тривав рік, було профінансовано Польським національним агентством академічних обмінів. Він спрямований на інтеграцію 10 українських університетів, зокрема Каразінського університету, у Європейську ініціативу університетів. Впродовж проекту вдалося організувати обміни, навчальні візити, курси та конференції, що сприяли підвищенню професійного рівня учасників.

Події, які відбулися

Семінар з університетом OsloMet

З 18 по 20 вересня 2024 року співробітники Київського столичного університету імені Бориса Грінченка відвідали Столичний університет Осло (Oslo Metropolitan University, Норвегія), зокрема Департамент початкової та середньої освіти. У ході візиту грінченківці взяли участь у низці зустрічей, спрямованих на розширення двостороннього співробітництва.

Гостьова лекція «Сучасна система міжнародних відносин після холодної війни»

25 жовтня в Каразінському університеті відбулася гостьова лекція доктора філософії, заступника директора Академії вчителів Григорія Рія. Тема лекції: «Холодна війна після завершення холодної війни: якою є сучасна система міжнародних відносин?».

Каразінський університет вивчає шведський досвід сталого розвитку

З 28 жовтня до 1 листопада 2024 року представники Каразінського університету взяли участь у навчальному візиті до м. Уппсала (Швеція) в межах проекту САГУ — «Компетентнісна допомога для України». Програма навчального візиту передбачала інтенсивні лекції, присвячені сталому розвитку, управлінню проектами та формуванню ключових компетенцій.

Події, які відбулися

Круглий стіл "Продовольча безпека і продовольча політика у прифронтовому місті: кейс Харкова"

22 листопада 2024 року відбувся круглий стіл, який був організований у партнерстві з Координаційним гуманітарним центром та Кластером продовольчої безпеки та засобів до існування і відбувався у Каразінському університеті. Обговорювалися виклики, з якими стикається місто, та стратегії забезпечення доступу населення до продуктів харчування в умовах війни.

Конференція "Сучасна парадигма публічного управління"

14 листопада 2024 року в Дзеркальній залі Львівського національного університету імені Івана Франка відбулося відкриття VI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна парадигма публічного управління», яка триватиме упродовж трьох днів (14-16 листопада 2024 р.). У масштабному форумі, який триває у змішаному форматі, беруть участь провідні науковці, експерти, політики та практики з метою обговорення ключових викликів і трендів у сфері публічного управління та адміністрування.

У КНУ відбулася наукова конференція, присвячена кримськотатарській тематиці

Учасниками наукового обговорення стали відомі політологи, історики та громадські діячі. Виступи секцій охопили кожен важливий аспект історії кримськотатарського народу та його зв'язку з Україною: репресії, еміграцію, проблему вивчення рідної мови тощо.

Майбутні події

Фестиваль наукових досліджень

У грудні 2024 року заплановано проведення онлайн-фестивалю наукових досліджень між науковцями Факультету соціальних і гуманітарних наук (БГКУ) та Королівського університету Белфаста (Північна Ірландія, Великобританія) спрямований на просування нової магістерської програми з політичних студій для студентів БГКУ та програми подвійного диплому. Усіх зацікавлених осіб просимо звертатися до д-ра Тетяни Костюк (t.lostiuk@kubg.edu.ua).

Каталог ініціатив з документування

Каталог є спробою зібрати інформацію про такі ініціативи в Україні та зробити її доступною у структурованому вигляді. Він допоможе швидко знайти проекти, які містять матеріали про певний регіон чи тему в контексті війни, та зв'язатися з авторами проектів.

Міжнародна конференція: роль вищої освіти у побудові миру

Університети альянсу «Аврора» запрошують на 5-денну міжнародну конференцію «Роль вищої освіти в розбудові миру», організовану Peace Education Hub ХНУ імені В.Н. Каразіна і проходитиме в Університеті Інсбрука з 17 по 21 лютого 2025 р.

Конференція «Україна у світових міжнародно-регіональних політичних та економічних процесах»

Запрошуємо до участі у роботі дистанційної Всеукраїнської науково-практичної конференції «Україна у світових міжнародно-регіональних політичних та економічних процесах», яка відбудеться 13 грудня 2024 року.

Майбутні події

Форум "Молодь на місці"

Упродовж 12-13 грудня 2024 року у Львові відбудеться форум «Молодь на місці», який об'єднає представників та представниць молодіжних рад з усіх областей України. На учасників й учасниць чекають розмови про роль молоді та майбутнє молодіжних рад, панельні дискусії, фасилітовані сесії на теми адвокації, персонального лідерства та доброчесності.

III Міжнародний експортний форум «Інноваційний імпульс: розпочинай свій бізнес в ЄС та світі»

Основна мета цієї ініціативи — створити сприятливі умови для розвитку молодих компаній через підтримку інновацій, інвестування та співпрацю. Форум буде цікавим українським експортоорієнтованим підприємствам, інноваційним компаніям, стартапам, організаціям підтримки бізнесу, бізнес-об'єднанням, представникам регіональної та місцевої влади.

Публікації членів мережі

→ Книги

Розмови з тими, хто питає про війну.

Книга побудована навколо інтерв'ю з дослідниками й дослідницями, які записували історії з перших місяців повномасштабного вторгнення Росії до України. Вона слугує і методологічним порадищем, і простором відвертості та вразливості, і своєрідною засічкою на лінії часу, яка фіксує реакції наукової спільноти на виклик надзвичайних обставин.

→ Наукові статті

1. Hernes, V., Aasland, A., Deineko, O., & Handå Myhre, M. (2024). Where does the future lie? Initial aspirations for return among newly arrived Ukrainian refugees in Norway. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 1–22.
2. Deineko Oleksandra, Aadne Aasland, "Where is Home?" Perceptions of Home and Future among Ukrainian Refugees in Norway, *Refugee Survey Quarterly*, Volume 43, Issue 3, September 2024, Pages 347–367, <https://doi.org/10.1093/rsq/hdae010>
3. Nekhaienko, O., Yashkina, D., Lytovchenko, A., Boiko, D., & Zaporozhchenko, R. (2024). Discursive (re)production of social cleavages in the 2019 Ukrainian parliamentary elections. *Southeast European and Black Sea Studies*, 24(4), 645–671. <https://doi.org/10.1080/14683857.2023.2221956>
4. Miastkovska, M., Dembitska, S., Puhach, V., Kobylanska, I., Kobylanskyj, O. (2024). Improving the Efficiency of Students' Independent Work During Blended Learning in Technical Universities. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) *Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 899. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-51979-6_21

Блоги, авторські дописи, дослідження

Україна це – Нова Європа, навіть попри наше минуле в складі Радянського Союзу

Історик [Ярослав Грицак](#) під час спецрозмови з Віталієм Портніковим, присвяченої 70-річчю Радіо Свобода, заявив, що саме Україна є Новою Європою.

Опитування: "Чи здатна Україна за підтримки Заходу досягти успіху та сприйняття політики Заходу"

Упродовж 20 вересня-3 жовтня 2024 року Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) провів власне [всеукраїнське опитування громадської думки «Омнібус»](#), до якого за власною ініціативою додав запитання про те, чи здатна Україна за підтримки Заходу досягти успіху, і як узагалі українці сприймають політику Заходу щодо України.

Опитування IRI: більшість українців вірить у перемогу над росією та підтримує повернення втрачених територій

Це опитування проводилося соціологічною групою «Рейтинг» на замовлення Центру аналізу та соціологічних досліджень [Міжнародного республіканського інституту](#) по всій Україні у період з 27 вересня по 1 жовтня 2024 року. Всього було опитано n=2,000 мешканців України віком 18 років і старше.

Як Норвегія підтримує Україну під час війни

→ Подкаст №1

Цей випуск подкасту відкриває серію відео, створених у межах проекту UKRAINETT PLUS — трирічної ініціативи, спрямованої на зміцнення дослідницької співпраці між Норвегією та Україною. Проект, фінансований Дослідницькою радою Норвегії, має на меті підтримку українських дослідницьких установ, поширення знань про Україну та сприяння відновленню нашої держави.

У цьому подкасті ми розкажемо про програму підтримки Нансена для України, яка сумарно забезпечує нашу країну допомогою сумарно на 75 мільярдів норвезьких крон. Програма охоплює як військову, так і соціальну та гуманітарну підтримку, а впровадженням програми займається норвезька агенція NORAD.

→ Подкаст №2

Продовжуємо серію подкастів, створених у межах проекту UKRAINETT PLUS, метою якого є зміцнення дослідницької співпраці між Норвегією та Україною, підтримка українських дослідницьких установ і поширення знань про Україну.

У цьому випуску обговоримо цивільну складову програми підтримки Нансена для України, яка надає щорічну допомогу протягом 5 років сумарно на 75 мільярдів норвезьких крон для військових і гуманітарних потреб. Старший радник Норвезької агенції з розвитку співробітництва Norad Анатолій Кирилюк розкриє ключові аспекти цієї підтримки.

НОРВЕЗЬКІ ПАРТНЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ – ЧЛЕНИ МЕРЕЖІ UKRAINETT+

Nord University

Університет Норд є молодим університетом з міцними регіональними зв'язками та глобальною перспективою. Університет має навчальні центри в центральній та північній Норвегії з головним кампусом у місті Буде. Бізнес-школа Університету Норд (NUBS) є одним із провідних факультетів університету, на якому навчається близько 1000 студентів. Партнерство з Україною є яскравим прикладом міжнародних проєктів, які формують глобальний імідж Університету Норд.

Співпраця з Україною розпочалася у 2003 році з проєкту щодо професійної перепідготовки та соціальної адаптації українських офіцерів та членів їхніх сімей. Завдяки цьому проєкту університет встановив міцні зв'язки з українськими університетами по всій країні. Цей проєкт сформував засади для інституційного партнерства та багатьох побічних проєктів. Серед основних проєктів:

1. **NUPSEE** (Norwegian-Ukrainian Cooperation in Public Sector Economy Education): норвезько-українська співпраця в галузі економічної освіти державного сектору: бухгалтерський облік, бюджетування та фінанси (на рівні магістратури).
2. **NUPRE** (Norwegian-Ukrainian Cooperation in a field of Public Sector Accounting, Budgeting and Finance Research Education): норвезько-українська співпраця у сфері досліджень бухгалтерського обліку, бюджетування та фінансів у державному секторі (на рівні PhD).
3. **Внутрішній контроль у рамках COSO**: застосування у секторі університетської освіти" (короткострокові дослідження) зосереджуються на гармонізації академічних стандартів, створенні програми подвійного диплому, розробці моделі спільного наукового керівництва для PhD і посиленні співпраці з українськими університетами.
4. **TURBO**: "Реакція університетів на великі виклики: створення стійкої вищої освіти для реагування та управління суспільними кризами". Основною метою TURBO є підвищення стійкості, готовності та здатності українських університетів реагувати на виклики внутрішньої міграційної кризи шляхом нарощування їхнього потенціалу та обміну досвідом.

Norwegian Network for Research on Ukraine

UKRAINETT

МЕРЕЖА UKRAINETT СТВОРЕНА ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СПІВПРАЦІ ТА АКАДЕМІЧНОЇ СОЛІДАРНОСТІ З УКРАЇНОЮ

Дослідницька мережа, яку адмініструють **Одне Осланд**, **Марта Хондо Міре** та **Олександра Дейнеко** з OsloMet, наразі складається з понад 90 дослідників та експертів у Норвегії, що спеціалізуються на вивченні України. Метою діяльності мережі є популяризація дослідження України у Норвегії. Мережа бере участь у діалозі з норвезькими органами влади та організаціями громадянського суспільства. Члени мережі - дослідники різних галузей знань, в тому числі українські дослідники, які перебувають у Норвегії. **UKRAINETT** підтримує проекти, які стосуються актуальних проблем українського суспільства в умовах війни, а також зусилля з популяризації української культури, мови та історії в Норвегії.